

РЕШЕНИЕ

№ 762

гр. С., 07.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - С., 14-ТИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на тридесети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Ася Събева

Членове: Кристина Филипова
Даниела Христова

при участието на секретаря Таня Ж. Петрова Вълчева
като разгледа докладваното от Кристина Филипова Въззивно гражданско дело № 20231000500436 по описа за 2023 година

С решение № 337 от 21.10.2022 г. по гр. д. № 9/2022 г., ОС Перник, ОСЪЖДА ЗД "Евроинс" АД, да заплати на Г. И. Д. на основание чл. 432, ал. 1, вр. чл. 493, ал. 1, т. 1 от КЗ сумата 12 500 лв. като застрахователно обезщетение за претърпените неимуществени вреди от ПТП, настъпило на 16.08.2021 г., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 28.12.2021 г. до окончателното плащане на обезщетението, като ОТХВЪРЛЯ иска за неимуществени вреди за разликата над 12 500 лв. до претендирания размер от 50 000 лв., като неоснователен.

Срещу решението, в отхвърлителната му част, е постъпила въззивна жалба от ищеца Г. И. Д., в която се твърди, че ОС е присъдил занижен размер на лицето и е нарушил чл. 52 ЗЗД, както и че е приел процент на съпричиняване, който не съответства на поведението на ищеца. Подчертава, че са нанесени трайни увреждания на десния крак на пострадалия, както и че мотоциклетистът е управлявал превозното средство само с 3 км/ч повече от разрешената. Моли да се отмени решението в обжалваната част, в едно с разноските.

Срещу решението е депозирана въззивна жалба и от ЗД „Евроинс“ АД.

В същата се твърди, че водачът на товарния автомобил не е обективирал противоправно поведение и мотоциклетистът е следвало да се съобрази с извършеното престрояване. Счита, че застрахования водач не е бил длъжен да предвиди неправомерните маневри на ищеца, като се позовава на съдебна практика в този смисъл. Счита размера на обезщетението за завишен, а процента на приноса – за занижен (както защото ищецът се е движел с несъобразена скорост, така и защото не е положил дължимата грижа за здравето си при възстановителния процес). Моли да се отмени решението в осъдителната част.

Въззивните жалби са подадени в срок, срещу валидно и допустимо съдебно решение, преценено като такова в съответствие с чл. 269 ГПК.

Софийски апелативен съд при преценка на доводите на страните и доказателствата по делото намира следното:

Предявен е иск с правно основание чл. 432 КЗ.

Ищецът Г. И. Д. твърди, че на 16.08.2021 г. в гр. Брезник пострадал при ПТП, по вина на водач, чиято гражданска отговорност била застрахована при ответника. Твърди, че водачът на автомобила е излезнал от крайпътна територия без да пропусне движещия се по път с предимство моторист, а след това без да се съобрази със заобикалящия го от ляво мотор е предприел и ляв завой. Сочи, че получил фрактури в областта на дясното стъпало и глезен, че бил лекуван оперативно и че понастоящем все още не е възстановен. Претендира за претърпените неимуществени вреди да му бъде изплатено обезщетение от 50 000 лв., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 28.12.2021 г. до окончателното плащане, както и разноски.

Ответникът ЗД „Евро Инс“ АД оспорва механизма и счита, че водачът на товарния автомобил е подал надлежно светлинен сигнал за завой на ляво и останалите участници е следвало да се съобразят с него. Възражава срещу размера на иска и твърденията за здравословните проблеми на пострадалия. Твърди, че ищецът е допринесъл за инцидента, тъй като е бил неправопособен, движел се е с превишена скорост, не се съобразил със знаците, условията на движение, видимостта и пр.

От събраните доказателства, преценени в съответствие с доводите на страните във въззивното производство, се установява следната фактическа обстановка:

Няма спор, че на 16.08.2021 г. е настъпил инцидент в гр. Брезник, между товарен автомобил, управляван от водач, чиято гражданска отговорност е застрахована при ответника, и мотоциклет, управляван от ищеца.

Като свидетел е разпитан М. М. Б. - водач на товарния автомобил „Грейт Уол“. Разказва, че бил във ветеринарната лечебница по работа е излезнал от малка уличка на голямата улица „А. К.“, подал ляв мигач и направил на нея ляв завои. След това и след около 10-15 м. трябвало да завие отново на ляво в друга улица. Когато навлизал на главната улица видял на около 100 м мотора, който не знаел на къде се движи. Когато трябвало отново да извърши ляв завои (т.е. да напусне ул. А. К.), свидетелят видял в огледалото мотора, който се опитвал да го изпревари от ляво. Б. преценил, че ще настъпил удар централно, набил спирачки и в този момент моториста се качил в преден ляв калник на автомобила, водачът му загубил равновесие и паднал на около 5-6 м. Към момента на удара автомобилът бил *спрял*. Свидетелят и пътуващия с него пътник отишли при моториста, той станал и след няколко крачки видели, че куца. Повикали линейка. Сочил, че деформациите по автомобила още били видими – съставлявали 10 см. драскотина от дръжката на мотора, калобрана бил бутнат напред, декоративното тасче на главината на лявата гума било паднало.

Св. А. Т. А., очевидец на инцидента, разказва, че стоял на около 50 м. от събитията. Видял как от лечебницата излезнал бял пикап и не изчакал моториста, като му отнел предимството. Мотоциклетът се опитал да изпревари колата от ляво, но в същия момент тя отново направила ляв завои. Настъпил удар в предната част на автомобила. Според свидетеля в момента на удара пикапът е бил в насрещното ляво платно. След това моторът паднал, свидетелят отишъл да помогне и видял, че кракът на човека бил подут.

Приетата САТЕ е установила и описала (вкл. със скица л. 171) механизма на ПТП. Установено е, че последното е настъпило в зоната на кръстовище, нерегулирано с пътни знаци. Ударът е установен на 6,40 м от десния край на платното за движение на ул. Александър Коцелянов (видно от скицата – в насрещната лента спрямо посоката на движение на участниците в ПТП). Тази улица е била с две ленти, без разделителна ивица по средата, като разрешената за района скорост е до 40 км/ч съгласно поставен знак в района.

Според експерта, след като товарният автомобил е извършил навлизане в улицата е следвало да пропусне движещия се в същата посока мотоциклет, и след това да извърши левия завой. Към момента на удара автомобилът се е движел със скорост от 15-20 км/ч, а мотоциклета с 43,59 км/ч. Надвишаването на разрешената скорост според САТЕ *не оказва* влияние върху съприкосновението. Инцидентът е настъпил при добра видимост и сухо време. Установено е, че мотоциклетът е възприел товарния автомобил от 78,48 м., а опасната му зона за спиране е била 26,73 м. Съприкосновението между превозните средства е в предна лява странична част на товарния автомобил в зоната на предел ляв калник, който е с наранено лаково покритие и в предно дясно рамо на кормилото на мотоциклета.

Повторната САТЕ е потвърдила опасната зона за спиране – 24-25 м и мотоциклетът е можел да предотврати удара ако *в момента на навлизане на товарния автомобил на платното за движение* е задействал спирачната система.

Приетата СМЕ е установила многофрагментни счупвания с разместване на 2-ра предходилна кост и средната клиновидна кост на дясно ходило, като е проведено оперативно лечение, изразяващо се в открито наместване на счупването и фиксиране на фрагментите с плака и винтове. Трайните последици са обусловени от особености на увредената зона и тежестта на травмата. Търпените болки са били интензивни 3 месеца след инцидента и 1 месец след втората операция. Не са установени документи за провеждани рехабилитации, които по правило скъсяват възстановителния период и подобряват резултата от лечение. Възстановителния период е индивидуален, но възстановяване при такъв вид увреждания е около 6 месеца, което кореспондира с проведеното лечение при ищеца. При извършен преглед на 18.04.2022 г. е констатиран ограничен обем движение нагоре и надолу в дясната глезенна става, с траен и необратим характер. Практически това води до невъзможност да се кляка и променя походката като крака леко се изнася напред. Посочено е, че възможността за подобрене от евентуална кинезитерапия е минимална.

Св. Д. Г. Д., майка на ищеца, разказва, че кракът му бил счупен на няколко места и направили операция. Той изпитвал силни болки, чувствал се тежко, кракът се подувал, почти два месеца бил на легло, като майка му се

грижела за него. Когато започнал да става ползвал патерици, като спрял да се движи с тях декември-януари. Тогава била направена повторна операция за махане на пироните и винтовете, като след това отново изпитвал болки и кракът отичал непрекъснато. Сега още изпитвал оплаквания, като ходел стъпвал внимателно и го боляло, не можел да копае в градината, да кара автомобил

При така очертаната фактическа обстановка по спорните въпроси се налагат следните правни изводи:

Пред настоящата инстанция не е спорно, че на 16.08.2021 г. е настъпило ПТП, между управлявания от ищеца мотоциклет и водач, чиято гражданска отговорност е застрахована при ответника-застраховател. Няма спор, че ищецът е пострадал, като според приетата пред първата инстанция експертиза той е претърпял средна телесна повреда, свързана с многофрагментна и разместена фрактура на кости в зоната на дясното стъпало, лекувана оперативно с две операции и възстановителен период от около 6 месеца с остатъчни трайни и необратими последици, съставляващи ограничение на движението на стъпалото, което променя походката и води до невъзможност и трудност при клякане, а заедно с това създава трудности в обичайни и ежедневни дейности – дворна работа, управление на МПС и пр. Установява се, че пострадалият е търпял болки и страдания, които в значителен период (три месеца и един месец) са били интензивни. При възстановяването той е имал период на спазване на постелен режим и нужда от помощ за обслужване, както и време, в което си е служил с патерици за придвижване до момента, в който е можел да се движи и без тях (около 5 месеца след инцидента).

За да определи размера на обезщетението настоящият състав взе предвид, че ищецът е на средна възраст, активен, който за сравнително продължителен период от време е търпял болки и страдания и се е лекувал. Следва да се вземе предвид, че фрактурата е наложила оперативно лечение и увредата на крайника е с трайни негативни последици, ограничаващи нормалното функциониране на крака. Свидетелката е пояснил, че понастоящем ищецът е ограничен в извършването на физически активности – например физическа работа в градината и шофиране. Тези показания кореспондират с данните от СМЕ, които също са установили невъзможността

да се извършат движения в пълен обем на стъпалото, а от там и до други движения на тялото. Съдът отчита необходимостта от чужда помощ при възстановителния период, като не възприема оплакването на застрахователя, че липсата на рехабилитации е повлияла на крайния резултат. По делото не се установява на лицето да е била предписана подобна терапия и то съзнателно да се е отклонило от нея. Отделно от това, според СМЕ, наличието на такава не гарантира пълно възстановяване.

Предвид казаното, но и при съобразяване и на останалите значими фактори, а именно – моментът на настъпване на инцидента (2021 г.), общественно-икономическата среда към този момент, застрахователните лимити, принципа на справедливост и установената съдебната практика по сходен тип дела, съдът намира, че обезщетението, което съответства на принципа на справедливост в чл. 52 ЗЗД е 40 000 лв.

Що се касае до възражението за принос, съдът приема следното:

Данните по делото (в това число САТЕ и свидетелски показания) сочат, че пикапът е навлезнал на платното за движение, отнемайки предимството на моториста – водачът на товарния автомобил е бил длъжен, като излизащ от крайпътна територия (в случая двор на ветеринарна клиника) да пропусне пътните превозни средства, които се движат по пътя. Тъй като макар и да е видял моториста, водачът на пикапа не е изчакал същия да премине, а е навлезнал на пътното платно, то той е отнел предимството на двуколесното превозно средство, нарушавайки чл. 37, ал. 3 ЗДвП, като така е създавал предпоставки за настъпване на ПТП. Отделно от това св. Б. не е отчел, че в случая се касае да уязвим участник в движението (водач на двуколесно превозно средство), по смисъла на т. 75 от § 6 от ЗДвП, спрямо който той е бил длъжен да бъде с повишено внимание, още повече, че е извършвана сложна маневра от два компонента – навлизане на главен път и непосредствено след това ляв завой. Въпреки, че е възприел мотоциклетиста и положението му на пътното платно водачът Б. е започнал маневра ляв завой, като е нарушил чл. 25, ал. 1 ЗДвП, според който всеки водач, който ще предприеме каквато и да е маневра, като например да завие наляво за навлизане по друг път, преди да започне маневрата, трябва да се убеди, че няма да създаде опасност за участниците в движението, които се движат *след* него, преди него или *минават* покрай него, и да извърши маневрата, като се

съобразява с тяхното положение, посока и скорост на движение.

Произшествието обаче безспорно е съпричинено в равна степен от поведението и на самия моторист. Експертизата установява, че разстоянието между двете превозни средства и скоростта на придвижване на моториста са позволявали последният да реагира чрез аварийно спиране, което е можело да осуети настъпването на ПТП. Вместо това ищецът е предприел неправилна маневра изпреварване в зоната на кръстовище, като не е взел предвид подадения от водача на пикапа светлинен сигнал за завой на ляво. Няма доказателства, които да изключат показанията на св. Божинов за използването на „мигач“. Мотоциклетистът е нарушил чл. 42, ал. 2, пр. последно ЗДвП и чл. 43, т. 2 ЗДвП.

Както е посочил и първоинстанционният съд за ПТП при сходна фактическа обстановка ВКС е определил идентичен размер на принос от $\frac{1}{2}$ - решение № 31 от 9.04.2020 г., т.д. № 355/2019 г., I ТО.

При така изложените доводи решението на ПОС следва да бъде коригирано, като се отмени в частта, в която искът е отхвърлен за разликата над 12 500 лв. до 20 000 лв., като се присъди сумата от 7500 лв., и да се потвърди в останалите му части. На ищеца се дължат допълнително разноски за първата инстанция в размер на още 30 лв., а за въззивната – още 150 лв., а на адв. Н.а – допълнително 622,50 лв. Застрахователят дължи допълнително 450 лв. такси за двете инстанции. Разноските възложени на ищеца следва да се намалят от 937,50 лв. на 750 лв. За адв. Н.а пред САС дължими са 1050 лв. За отхвърлената част от въззивната жалба на ищеца на застрахователя се следват разноски в размер на 150 лв. за юрисконсулт.

Воден от горните мотиви съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 337 от 21.10.2022 г. по гр. д. № 9/2022 г., ОС Перник, в частта, в която се отхвърля иска на Г. И. Д. срещу ЗД "Евроинс" АД с правно основание чл. 432, ал. 1, вр. чл. 493, ал. 1, т. 1 от КЗ за сумата над 12 500 лв. до сумата от 20 000 лв., и в частта, в която в полза на ЗД „Евроинс“ АД са присъдени разноски над сумата от 750 лв. до сумата от 937,50 лв., като вместо това ПОСТАНОВЯВА:

ОСЪЖДА ЗД "Евроинс" АД, ЕИК 121265113, да заплати на **Г. И. Д.**, ЕГН *****, на основание чл. 432, ал. 1, вр. чл. 493, ал. 1, т. 1 от КЗ допълнително сумата от сумата 7 500 лв. като застрахователно обезщетение за претърпените неимуществени вреди от ПТП,

настъпило на 16.08.2021 г., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 28.12.2021 г. до окончателното плащане на обезщетението.

ПОТВЪРЖДАВА решението в останалите обжалвани части.

ОСЪЖДА ЗД "Евроинс" АД да заплати допълнително държавни такси в размер на 450 лв., платими по сметка на бюджета на съда.

ОСЪЖДА ЗД "Евроинс" АД да заплати разноси на Г. И. Д. допълнително разноси в размер на 180 лв. за двете инстанции.

ОСЪЖДА ЗД "Евроинс" АД да заплати допълнително на адв. С. Н.а възнаграждение по чл. 38 ЗА в размер на 1 672,50 лв. общо за двете инстанции.

ОСЪЖДА Г. И. Д. да заплати на ЗД "Евроинс" АД разноси за въззивното производство в размер на 150 лв.

Решението може да се обжалва пред ВКС в месечен срок от съобщението до страните, че е изготвено.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____